

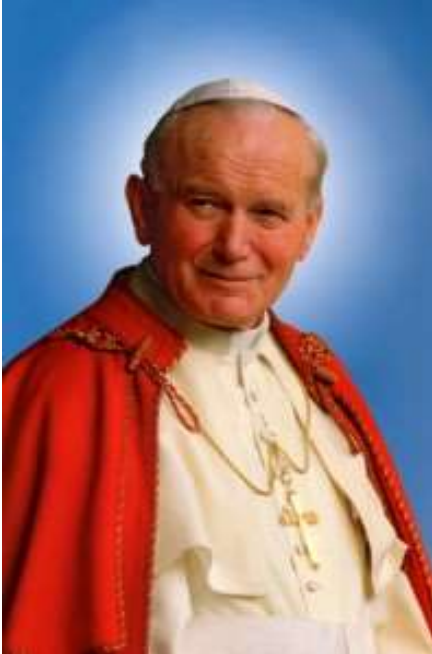
BLAHOSLAVENÝ JÁN PAVOL II., PÁPEŽ (KAROL JÓZEF WOJTYLA)

Sviatok: 22. október

Roky života: 1920-2005

Roky pontifikátu: 1978-2005

Význam mena Ján: Boh je milostivý (z hebrejčiny); **Pavol:** malej postavy (z latinčiny); **Karol:** silný, mužný, slobodný (z nemčiny); **Jozef:** Boh pridala, rozhojnil (z hebrejčiny).

Karol Józef Wojtyła sa narodil vo Wadowiciach (Poľsko) 18. mája 1920 ako druhý syn Karola Wojtyły a Emílie, rodenej Kaczorowskej. Sviatosť krstu prijal 20. júna vo farskom kostole vo Wadowiciach.

Radosť a pokoj detských čias boli veľmi skoro otrasené predčasným odchodom matky, ktorá zomrela, keď mal Karol deväť rokov. O tri roky neskôr (1932) zomrel aj jeho starší brat Edmund a v roku 1941, vo veku dvadsaťjeden rokov, stratil Karol aj svojho otca.

Bol vychovaný v zdravej vlasteneckej a náboženskej atmosfére. Od otca, človeka hlboko kresťanského, sa naučil súcitu a láske k blíznym, ktoré živil vytrvalou modlitbou a sviatosťným životom.

Črty spirituality, ktorej zostal verný až do smrti, boli úprimná oddanosť Duchu Svätému a láska k Panne Márii. Jeho vzťah s Božou Matkou bol obzvlášť hlboký a živý. Prežíval ho s nežnosťou dieťaťa, ktoré sa zveruje do náručia matky, a zároveň s mužnosťou rytiera vždy pripraveného načúvať príkazom svojej Panej: „Urobte všetko, čo vám povie!“ Úplná odovzdanosť Márii, ktorú ako biskup vyjadril mottom „*Totus tuus*“ odhaľovala jeho tajomstvo dívať sa na svet očami Božej Matky.

Osobnosť mladého Karola vyzrievala aj v súvislosti s bohatstvom jeho intelektuálnych, morálnych a duchovných darov a taktiež v spojitosti s udalosťami tej doby, ktorá poznačila históriu jeho vlasti a Európy.

V období gymnaziálnych štúdií sa v ňom prebudilo nadšenie pre divadlo a poéziu, ktoré rozvíjal prostredníctvom činnosti divadelného krúžku na Filologickej fakulte Jagelonskej univerzity, na ktorú sa zapísal v akademickom roku 1938.

Počas obdobia nacistickej okupácie Poľska tajne pokračoval v štúdiu a zároveň pracoval štyri roky (október 1940 – august 1944) ako robotník vo fabrike Solvay. Mohol tak osobne a zblízka prežívať sociálne problémy späté s pracovnými podmienkami a získavať cenné skúsenosti, ktoré neskôr zúročil vo svojom sociálnom magistériu najprv ako arcibiskup Krakova, a potom ako Najvyšší veľkňaz.

V tých rokoch v ňom dozrela túžba po kňazstve, a tak sa začal od roku 1942 zúčastňovať tajných prednášok z teológie vo veľkom seminári v Krakove. Pri rozlišovaní povolania mu veľmi pomáhal jeden laik, pán Jan Tyranovsky, opravdivý apoštol mládeže. Už vtedy mal mladý Karol jasné povedomie o univerzálnom povolaní všetkých kresťanov k svätosti a o nezastupiteľnej úlohe laikov v poslaní Cirkvi.

Kňazské svätenie prijal 1. novembra 1946. Na druhý deň, v sugestívnej atmosfére krypty sv. Leonarda v katedrále na Waweli, celebroidal primičnú svätú omšu.

Neskôr ho poslali do Ríma, aby si doplnil teologické vzdelanie. Stal sa študentom Teologickej fakulty na Pápežskej dominikánskej univerzite Angelicum. Tu usilovne čerpal z prameňa zdravej kresťanskej náuky a taktiež zažil prvé stretnutie so živosťou a bohatstvom univerzálnej Cirkvi v určitej privilegovanej situácii, ktorú mu ponúkal život za „železnou oponou.“ Do tohto obdobia spadá aj stretnutie Karola Wojtyły s pátrom Piom z Pietrelčiny.

V júni roku 1948 obhájil svoju doktorskú prácu a vrátil sa do Krakova, aby začal svoju pastoračnú činnosť ako kaplán. Vo svojej kňazskej službe sa daroval s nadšením a veľkorysťou. Keď sa habilitoval na docenta, začal vyučovať na Teologickej fakulte Jagelonskej univerzity a po jej zrušení na fakulte kňazského seminára v Krakove a na Katolíckej univerzite v Lubline.

Roky, ktoré strávil medzi mladými, mu umožnili poznať do hĺbky nepokoj ich srdca a ako kňaz sa pre nich stal nielen učiteľom, ale aj duchovným sprievodcom a priateľom.

Vo veku 38 rokov bol vymenovaný za pomocného biskupa Krakovskej diecézy. Biskupskú vysviacku prijal 28. septembra 1958 z rúk arcibiskupa Eugeniusza Baziaka. V roku 1964 bol vymenovaný za arcibiskupa Krakova a Pavol VI. ho 26. júna 1967 kreoval za kardinála.

Ako pastier Krakovskej diecézy si okamžite získal vážnosť ako človek neoblomnej a odvážnej viery, blízky ľuďom a ich problémom.

V diskusiách sa prejavoval ako ten, ktorý je schopný načúvať a viesť dialóg. Nikdy nepodliehal kompromisom, ale hájil pred všetkými primát Boha a Krista ako základ pravého humanizmu a ako prameň neodňateľných práv ľudskej osoby. Vzbudzoval lásku v srdciach svojich diecéznych veriacich, požíval úctu spolubratov v biskupskej službe a vyvolával obavy u tých, ktorí v ňom videli protivníka.

16. októbra 1978 bol zvolený za pápeža a biskupa Ríma a prijal meno Ján Pavol II. Svojím pastierskym srdcom, plne darovaným veci Božieho kráľovstva, objímal celý svet. Kristova láska ho viedla k tomu, aby navštevoval rímske farnosti a aby zvestoval evanjelium vo všetkých prostrediach. Ona bola hnacím motorom jeho nespočetných apoštolských ciest na rozličné kontinenty, na ktoré sa podujal, aby posilnil vo viere veriacich v Krista, aby potešil zarmútených a skleslých a taktiež, aby priniesol posolstvo zmierenia medzi kresťanskou cirkvou a budoval mosty priateľstva medzi veriacimi v jedného Boha a ľuďmi dobrej vôle.

Jeho žiarivý učiteľský úrad nemal iný cieľ, než vždy a všade hlásať Krista, jediného Spasiteľa človeka.

Vo svojom neobyčajnom misionárskom zápale mal obrovskú lásku k mladým ľuďom. Zaviedol tradíciu zvolávania svetových dní mládeže, ktoré mali pre neho cieľ zvestovať novým generáciám Ježiša Krista a jeho evanjelium a urobiť tak z mladých ľudí protagonistov vlastnej budúcnosti a spolupracovníkov pri vytváraní lepšieho sveta.

Jeho starostlivosť ako pastiera celej Cirkvi sa prejavila zvolaním početných zasadnutí biskupskej synody, zriaďovaním nových diecéz a cirkevných administratívnych oblastí, promulgovaním Kódexu kánonického práva latinského obradu a Kódexu kánonov východných cirkví, vydávaním encyklik a apoštolských exhortácií. Aby umožnil Božiemu ľudu prežiť okamihy intenzívnejšieho duchovného života, vyhlásil Jubilejný rok vykúpenia, Mariánsky rok, Rok Eucharistie a Veľké Jubileum roku 2000.

Strhujúci optimizmus založený na dôvere v Božiu prozreteľnosť poháňal Jána Pavla II., ktorý prežil tragickú skúsenosť dvoch diktatúr, pokus o atentát 13. mája 1981 a ktorý bol v posledných rokoch života ťažko fyzicky skúšaný napredovaním choroby, pozerajúc vždy na horizont nádeje. Vyzýval ľudí, aby rúcali múry rozdelenia, aby nepodliehali rezignácii, ale naopak, aby sa vydali smerom k duchovnej, morálnej a materiálnej obnove.

Svoj dlhý a plodný pozemský život zavŕšil v Apoštolskom paláci vo Vatikáne v sobotu 2. apríla 2005 na vigíliu Nedele „in Albis“, ktorú on sám nazval Nedeľou Božieho milosrdenstva. Slávnostné pohrebné obrady sa konali na Námestí sv. Petra 8. apríla 2005.

Dojemné svedectvo o dobre, ktoré vykonal, bolo potvrdené účasťou mnohých delegácií prichádzajúcich z celého sveta a miliónmi mužov a žien, veriacich a neveriacich, ktorí v ňom spoznali zreteľné znamenie Božej lásky k ľudstvu.

Preklad z taliančiny: Michal Giertli

Prevzaté z: *Liturgia. Časopis pre liturgickú obnovu* 21 (2011) 101 – 104

<http://www.zivotopisysvatych.sk/jan-pavol-ii/>